

Jerzy Władysław Giedroyc (1906-2000)

wybór materiałów dostępnych online za lata 1999-2025

Książki

1. **„Mam na Pana nowy zamach...”** : wybór korespondencji Jerzego Giedroycia z historykami i świadkami historii 1946-2000. T. 2 / wybór i opracowanie Sławomir M. Nowinowski i Rafał Stobiecki ; przy współpracy Anny Brzezińskiej i Mileny Przybysz-Gralewskiej. - Łódź : Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego ; Paryż : ILP, 2019. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: https://dspace.uni.lodz.pl:8443/xmlui/bitstream/handle/11089/53507/Nowinowski_Mam_na_Pana_tom_2--OA.pdf?sequence=1&isAllowed=y
2. **Autobiografia na cztery ręce** / Jerzy Giedroyc ; opracował i posłowiem opatrzył Krzysztof Pomian. - Warszawa : Czytelnik, 1999. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://staticnowyportal.kulturaparyska.com/attachments/b1/09/pdf-62a1d318dc151.pdf>
3. **Giedroyc a Ukraina** : Ukraińska perspektywa Jerzego Giedroycia i środowiska paryskiej „Kultury” / pod redakcją Magdaleny Semczyszyn i Mariusza Zajączkowskiego ; Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. - Warszawa ; Lublin ; Szczecin : Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, 2014. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://przystanekhistoria.pl/pa2/biblioteka-cyfrowa/publikacje/91235.Giedroyc-a-Ukraina-Ukraińska-perspektywa-Jerzego-Giedroycia-i-srodowiska-paryski.html>
4. **Korespondencja 1947-1960** / Jerzy Giedroyc, Michał Sokolnicki ; opracował i wstępem opatrzył Krzysztof Kloc. - Kraków : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2018. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://rep.up.krakow.pl/xmlui/bitstream/handle/11716/13464/pm855--kloc--jerzy-giedroyc.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Fragmenty z prac zbiorowych

1. **Czy wracać do Polski? Problem powrotów i współpracy z krajem na łamach paryskiej „Kultury” w latach 1947-1956** / Agata Fijuth-Dudek // W : Społeczeństwo w wojsku, wojsko w społeczeństwie w XIX i XX wieku : relacje i procesy w ujęciu interdyscyplinarnym. T. 2 / redakcja naukowa Tomasz Osiński, Paweł Orłowski, Marcin Kruszyński, Dariusz Bogusz. - Dęblin : Lotnicza Akademia Wojskowa, 2022. - S. 245-260. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://bibliotekanauki.pl/chapters/59346283.pdf>
2. **Jerzy Giedroyc** / Andrzej Paczkowski // W: Krajowa Szkoła Administracji Publicznej XX lat / red. nauk. Henryk Samsonowicz. - Warszawa : Krajowa Szkoła Administracji Publicznej, 2010. - S. 234-251. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: https://ramirez.ksap.gov.pl/ksap/sites/default/files/files/ksap_xx_lat_spis.pdf#page=234

Artykuły z czasopism

1. **Bardzo luźne wspomnienia z wczesnego dzieciństwa** / Jerzy Giedroyc ; rozm. przepr. Mirosław Adam Supruniuk // Archiwum Emigracji. - 2000, z. 3, s. 221-[232]. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/archiwum-emigracji-studia-szkice-dokumenty/2000-tom-3/archiwum_emigracji_studia_szkice_dokumenty-r2000-t3-s221-232.pdf
2. **Emigracja – kalkulacja** / Beata Dorosz // Archiwum Emigracji. - 2010, z. 1/2, s. 347-359. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://apcz.umk.pl/AE/article/download/3704/3656>
3. **Jerzy Giedroyc 1906-2000** / Andrzej St. Kowalczyk // Rocznik Towarzystwa Literackiego imienia Adama Mickiewicza. - 2000, r. 35 (2000), s. 171-177. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/rocznik-towarzystwa-literackiego-imienia-adama-mickiewicza/2000-tom-35/rocznik_towarzystwa_literackiego_imienia_adama_mickiewicza-r2000-t35-s171-177.pdf
4. **Jerzy Giedroyc (1906-2000)** / Stefania Kossowska // Archiwum Emigracji. - 2000, z. 3, s. 237-238. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: https://bazhum.muzhp.pl/media/texts/archiwum-emigracji-studia-szkice-dokumenty/2000-tom-3/archiwum_emigracji_studia_szkice_dokumenty-r2000-t3-s237-238.pdf
5. **Jerzy Giedroyc jako funkcjonariusz państwowy** : wzorowy urzędnik czy polityczny ryzykant? / Tomasz Czarnota // Dzieje Najnowsze. - 2012, nr 2, s. 3-31. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://rcin.org.pl/ihpan/dlibra/publication/64984/edition/48232/content>
6. **Korespondencja** / Ija Lazari-Pawłowska, Jerzy Giedroyc // Przegląd Filozoficzny. - 2019, nr 2, s. 13-38. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: https://pf.uw.edu.pl/images/NUMERY_PDF/110/PFiloz2-192-Korespondencja.pdf
7. **Rozmowy Teresy Torańskiej z Jerzym Giedroyciem** / Iwona Hofman // Rocznik Historii Prasy Polskiej. - 2024, z. 4, s. 65-86. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://journals.pan.pl/Content/134290/2024-04-RHPP-04.pdf>

Materiały ze stron WWW

1. **„Ćwierć wieku po Giedroyciu”** : symposium o polskiej strategii wobec Wschodu // Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku. - [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.gov.pl/web/uw-podlaski/cwierc-wieku-po-giedroyciu-symposium-o-polskiej-strategii-wobec-wschodu>
2. **„Kim był Jerzy Giedroyc”. Cz. 1** // Muzeum Historii Polski w Warszawie. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.youtube.com/watch?v=yeAs3dYrtMA>
3. **25 lat temu zmarł Jerzy Giedroyc, twórca „Kultury” paryskiej** / Anna Wróbel // Polska Agencja Prasowa. [Dostęp 08.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.pap.pl/aktualnosci/25-lat-temu-zmarl-jerzy-giedroyc-tworca-kultury-paryskiej>
4. **Jerzy Giedroyc** : „Kultura” paryska // Sądy Przesady. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.youtube.com/watch?v=1OxPBVXdkFA>
5. **Jerzy Giedroyc** : książkę niezłomny // Onet.pl. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://kultura.onet.pl/ksiazki/jerzy-giedroyc-25-lat-od-smierci-redaktora-paryskiej-kultury/p6nnyth>

6. **Jerzy Giedroyc** : człowiek instytucja / Janusz Drzewucki // POLONA/BLOG. Przegląd Cyfrowej Biblioteki Narodowej. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://blog.polona.pl/2025/09/jerzy-giedroyc-czlowiek-instytucja/>
7. **Jerzy Giedroyc** : postać i dzieło : kalendarium lata 1906-1939 / Mariusz Kubik // Gazeta Uniwersytecka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://gazeta.us.edu.pl/node/241971>
8. **Jerzy Giedroyc** : tak zakłamaney historii, jak historia Polski, nie ma nigdzie / Jerzy Giedroyc ; rozmawiał Marek Zieliński // Więż. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://wiesz.pl/2017/09/14/jerzy-giedroyc-rozmowa-wiez/>
9. **Jerzy Giedroyc** : twórca jednej z najważniejszych polskich instytucji kulturalnych : paryskiej „Kultury” // Instytut Pamięci Narodowej. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn/227022,Jerzy-Giedroyc-tworca-jednej-z-najwazniejszych-polskich-instytucji-kulturalnych-.html>
10. **Jerzy Giedroyc (1906-2000)** / aszw, hes // Dzieje.pl. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://dzieje.pl/postacie/jerzy-giedroyc-1906-2000>
11. **Jerzy Giedroyc (1906–2000)** / Magdalena Czoch // Instytut Pamięci Narodowej [broshura z serii „Patroni naszych ulic”]. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://ipn.gov.pl/pl/wydawnictwo/do-pobrania/broszury/seria-patroni-naszyc-ulic/188322,Jerzy-Giedroyc-19062000-PDF.html>
12. **Jerzy Giedroyc (Jerzy Giedroyc)** // Culture.pl. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://culture.pl/pl/tworca/jerzy-giedroyc-jerzy-giedroyc>
13. **Jerzy Giedroyc biografia najkrótsza** // Kultura Paryska. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://kulturaparyska.com/pl/people/show/jerzy-giedroyc/biography>
14. **Jerzy Giedroyc i „Kultura” paryska** / prof. Sławomir Łukasiewicz ; Historia Bez Kitu i Instytut Europy Środkowej. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.youtube.com/watch?v=XpgLzFxWjWs>
15. **Jerzy Giedroyc i paryska Kultura** : cykl Oblicza historii / red. Rafał Dudkiewicz // Instytut Pamięci Narodowej. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.youtube.com/watch?v=ZedqVwRboTI>
16. **Jerzy Giedroyc i polska polityka wschodnia** // Ośrodek Studiów Wschodnich. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.youtube.com/watch?v=QzRmXXDVIfA>
17. **Kim był Jerzy Giedroyc** / PAP, MB // Wszystko Co Najważniejsze. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://wszystkoconajwazniejsze.pl/pepites/kim-był-jerzy-giedroyc/>
18. **Kładę to Panu na sercu** : Jerzy Giedroyc i „Kultura” / Rafał Habielski, Andrzej Peciak ; rozmawia Iwona Hofman // Instytut Europy Środkowej. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://ies.lublin.pl/aktualnosc/klade-to-panu-na-sercu-jerzy-giedroyc-i-kultura-wystapienie-andrzeja-peciaka-na-festiwalu-stolica-jezyka-polskiego/>
19. **Książę niezłomny** : Jerzy Giedroyc był jedną z najważniejszych postaci polskiej historii / aszw ; agz // Dzieje.pl. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://dzieje.pl/aktualnosci/115-lat-temu-urozil-sie-jerzy-giedroyc>
20. **Kultura paryska i jej krąg** / Rokšana Łosin // Libertas. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://libertas.pl/kultura-paryska-i-jej-krag.html>

21. **Opinie o Jerzym Giedroyciu i „Kulturze”** // Gazeta Uniwersytecka Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://gazeta.us.edu.pl/node/242001>
22. **Ostatnie lato w Maisons–Laffitte** : Jerzy Giedroyc i paryska „Kultura” : cz. 1 i cz. 2 / Polskie Radio. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.youtube.com/watch?v=rTFFUpBtmIY&t=46s>
23. **W sprawie Ukrainy Giedroyc okazał się prorokiem** / Krzysztof Pomian ; rozmawiał Jacek Cieślak // Rzeczpospolita.pl. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.rp.pl/kraj/art43411041-krzysztof-pomian-w-sprawie-ukrainy-giedroyc-okazal-sie-prorokiem>
24. **Wróg komunizmu nie lubiany przez prawicę** : „To lekcja, by się nie poddawać” / prof. dr hab. Adam Leszczyński // TVP Info. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.tvp.info/88888323/jerzy-giedroyc-zalozyciel-czasopisma-kultura-oraz-zeszyty-histeryczne-sylwetka-zyciorys>

Portale internetowe

1. **Archiwum Emigracji** // Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: https://www.bu.umk.pl/Archiwum_Emigracji/
2. **Kultura Paryska** // Stowarzyszenie Instytut Literacki Kultura. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://kulturaparyska.com/pl/index>

E-podręczniki

1. **Głos z oddali** : o Jerzym Giedroyciu i paryskiej „Kulturze” / Monika Spławska-Murmyło // Zintegrowana Platforma Edukacyjna. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://zpe.gov.pl/b/glos-z-oddali-o-jerzym-giedroyciu-i-paryskiej-kulturze/P12msAPev>
2. **Prasa emigracyjna** : paryska „Kultura” // Zintegrowana Platforma Edukacyjna. [Dostęp 08.12.2025]. Tryb dostępu: <https://zpe.gov.pl/b/prasa-emigracyjna---paryska-kultura/PN8G9aaEN>

Audycje radiowe

1. **„Po prostu Redaktor”** : Jerzy Giedroyc i paryska „Kultura” // Polskie Radio 24.pl. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://polskieradio24.pl/artykul/2579730,po-prostu-redaktor-jerzy-giedroyc-i-paryska-kultura>
2. **Uważał, że słowo jest najlepszym orężem w walce o niepodległość** : Giedroyc i Instytut Literacki / Jacek Puciato // Polskie Radio 24.pl. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://polskieradio24.pl/artykul/2676995,sprawa-jest-przeigrana-nalezy-dzialac-jerzy-giedroyc-i-instytucja-nie-do-wyobrazenia>
3. **Giedroyc pisze listy, czyli „Rzeczpospolita epistolarna”** / Dorota Gacek ; Strefa Literatury // Polskie Radio : Dwójka. [Dostęp 08.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.polskieradio.pl/8/2382/Artykul/3578108,giedroyc-pisze-listy-czyli-rzeczpospolita-epistolarna>

4. **Jerzy Giedroyc o polskiej polityce po 1989 roku** : cz. 1 i cz. 2 // Ninateka. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://ninateka.pl/audio,153683/jerzy-giedroyc-o-polskiej-polityce-po-1989-roku-odcinki,51339>
5. **Jerzy Giedroyc o roli polskiej emigracji na Zachodzie** / Jerzy Giedroyc ; rozmowa z Anną Rzeczycką // Polskie Radio 24.pl. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://www.polskieradio.pl/62/623/artukul/260852,emigracja>
6. **Koncepcja Giedroycia** : „W interesie Polski było istnienie niepodległej Ukrainy” / prof. Rafał Habielski ; rozmawiał Paweł Wojewódka // Polskie Radio 24.pl. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://polskieradio24.pl/artukul/3571376,koncepcja-giedroycia-w-interesie-polski-bylo-istnienie-niepodleglej-ukrainy>

Filmy

1. **Kim był Jerzy Giedroyc?** : cz. 1 i cz. 2 / reżyseria Marek A. Drażewski ; scenariusz Marek A. Drażewski, Mirosław Chojecki // Muzeum Historii Polski. [Dostęp 12.12.2025]. Tryb dostępu: <https://muzhp.pl/wiedza-on-line/kim-był-jerzy-giedroyc>

Opracowanie
Izabella Milewska-Warta
(12.12.2025)

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu
jest Instytucją Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego